

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/173/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4113237099
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2018:4113237099.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Dagmar Podhorcovej a sudkýň JUDr. Marty Polyákovej a JUDr. Ingrid Doležajovej, v právnej veci žalobcu: Obec Kolíňany, so sídlom Kolíňany, Nám. L. A. Aranya 528, IČO: 308 111, proti žalovanej: H. Q. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom S., E. XX, zast. JUDr. Miroslavou Vincúrovou, advokátkou so sídlom Nitra, Farská 46, o zaplatenie 12.203,19 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 3. októbra 2016, č. k. 12C/286/2013-125, v spojení s jeho opravným uznesením z 28. marca 2017, č. k. 12C/286/2013-159, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdzuje.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu zamietol a o trovách konania rozhodol tak, že žalovanej priznal náhradu trov konania v plnej výške. V odôvodnení rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovanej náhrady škody a to zaplatenia sumy 12.203,19 eura s príslušenstvom, pričom v priebehu konania zobral žalobu v časti zaplatenia sumy 2.191,80 eura a sumy 6.520,96 eura späť a konanie bolo v týchto častiach zastavené, predmetom sporu tak zostalo zaplatenie sumy 3.490,43 eura. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaná ako starostka obce nepoužila peňažné prostriedky v celej výške na určený účel, čím porušila finančnú disciplínu, pretože časť z nich použila na účely obce a nie na účely základnej školy s materskou školou. Obci bola uložená povinnosť vrátiť peňažné prostriedky použité v rozpore s účelom do štátneho rozpočtu a zaplatiť za to penále, čím spôsobila základnej škole s materskou školou škodu vo výške 12.203,19 eura. Z vykonaného dokazovania zistil, že žalovaná bola štatutárnym zástupcom - starostkou Obce S. do 28. 12. 2006. U žalobcu - v Obci S. bola vykonaná zamestnancami útvaru kontroly Krajského školského úradu v Nitre v čase od 12. 03. 2007 - 23. 04. 2007 prerušovane kontrola hospodárenia organizácie s verejnými prostriedkami. Rozhodnutím Správy finančnej kontroly Bratislava I/110/3/2007 zo dňa 12. 06. 2007 bola žalobcovi uložená povinnosť odviešť verejné prostriedky vo výške 393.840,-Sk = 13.073 eur, penále v sume 59.864,-Sk = 1.987,12 eura a dopočítané penále od 02. 06. 2007 do doby vrátenia finančných prostriedkov. Medzi Správou finančnej kontroly Bratislava a žalobcom bola dňa 21. 09. 2007 uzatvorená Dohoda o splátkach spolu so splátkovým kalendárom, v zmysle ktorých sa žalobca zaviazal sumu 393.840,-Sk splácať v mesačných splátkach po 13.128,-Sk. K Dohode o splátkach zo dňa 21. 09. 2007 bol dňa 21. 07. 2008 uzatvorený Dodatok č. 1, ktorým bol určený splátkový kalendár na penále s dopočítanými penále a zmluvné strany sa dohodli, že jednotlivé splátky dlžnej sumy penále vo výške 59.864,-Sk = 1.987,12 eura a dopočítané penále vo výške 241.739,-Sk = 8.024,26 eura, spolu 301.603,-Sk = 10.011,38 eura, budú splácané podľa splátkového kalendára v mesačných splátkach po 15.080,-Sk. Zistil, že na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T/22/2011 bolo vedené konanie proti žalovanej pre prečin porušovania

povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 2, písm. a/ Trestného zákona za to, že ako starostka a teda štatutárny orgán Obce S. v období od 01. 09. 2006 do 30. 09. 2006 peňažné prostriedky, ktoré boli Obci S. ako zriaďovateľovi rozpočtovej organizácie Základná škola s Materskou školou - U. és N., Z. č. XXX, S., účelovo poskytnuté z kapitoly Ministerstva školstva SR na výkon prenesených kompetencií prostredníctvom krajského školského úradu v Nitre vo výške 386.000,- Sk - 12.812,85 eura nepoužila v celej výške na určený účel, čím porušila finančnú disciplínu a ustanovenie § 3 ods. 6 zákona č. 597/2003 Zb. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a § 19 ods. 1 Zák. č. 523/2004 o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a § 7 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, keď časť z nich vo výške 367.633,38,- Sk čo je 12.203,19 eura použila na účely Obce S., nie na účely Základnej školy s Materskou školou, ako boli pôvodne Krajským školským úradom v Nitre určené, pričom na základe výsledkov vykonanej finančnej kontroly hospodárenia organizácie so zverenými prostriedkami za r. 2006 bolo Správou finančnej kontroly Bratislava dňa 12. 06. 2007 pod č. I/110/3/2007 vydané rozhodnutie, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť vrátiť do štátneho rozpočtu verejné prostriedky použité v rozpore s účelom na ktorý boli poskytnuté a zaplatiť za to penále, čím svojím konaním spôsobila rozpočtovej organizácii Základná škola s Materskou školou - U. és N., Z. č. XXX, S. škodu vo výške 367.633,38,- Sk čo je 12.203,19 eura. Žalovaná bola spod obžaloby oslobodená, pretože skutok nie je trestným činom na základe rozsudku Okresného súdu Nitra č.k. 6T/22/2011-819, zo dňa 10. 09. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 3To/108/2012-862 zo dňa 13. 12. 2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 13. 12. 2012.

2. Rozhodnutie odôvodnil s poukazom na ust. § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 a 2, § 112, § 420 ods. 1 a 3, § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej s j „OZ“). Zaoberal sa vznesenou námietkou premlčania. Argumentoval, že výška uplatňovaných penále vyplývala z predložených listinných dôkazov, a to z Rozhodnutia Správy finančnej kontroly Bratislava zo dňa 12. 06. 2007, kde bola uvedená výška penále v sume 59.864,-Sk = 1.987,12 eura, následne v Dohode o splátkach zo dňa 21. 09. 2007 bola uvedená výška penále v sume 59.864,-Sk = 1.987,12 eura a v Dodatku č. 1 k Dohode o splátkach zo dňa 22. 07. 2008 bola uvedená výška penále 59.864,-Sk = 1.987,12 eura a dopočítané penále vo výške 241.739,-Sk = 8.024,26 eura. Preto žalobca o výške penále v sume 1.987,12 eura vedel v júni 2007 a o výške dopočítaných penále v sume 8.024,26 eura vedel v júli 2008, teda žalobca už v júni 2007 vedel, že škoda nebude spočívať len vo vyčíslených penále 1.987,12 eura, ale že penále budú vyššie, pretože budú dopočítané, mal sa však vyjadriť aspoň v minimálnej výške aká škoda bola spôsobená trestným činom a aká má byť uhradená, čo neurobil a takého neurčité vyjadrenie žalobcu ako poškodeného súd považoval za nedostatočné a nepovažoval ho za riadne uplatnený nárok na náhradu škody (R 7/1968) v rámci trestného konania. Kto za vzniknutú škodu zodpovedá vedel žalobca v rovnakom období, pretože nikto iný nemohol za vzniknutú škodu zodpovedať ako obec zastúpená štatutárnym zástupcom - starostom obce, čo bola v danom období, v čase vzniku škody, žalovaná. Od tohto momentu, teda od júna 2007 v časti zaplattenia sumy 1.987,12 eura a od júla 2008 v časti zaplattenia sumy 8.024,26 eura začala žalobcovi plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá uplynula v júni 2009 a v júli 2010. Žalobca svoj nárok uplatnil v predmetnom konaní žalobou doručenou súdu dňa 29. 10. 2013 a premlčacia doba žalobcovi spočívala - neplynula od momentu uplatnenia práva na náhradu škody pred vyšetrovateľom, čo bolo 11. 12. 2007 a 17. 09. 2010 počas celej doby trvania trestného stíhania a konania na súde v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T/22/2011, čo bolo 15. 03. 2013. Keďže v trestnom konaní nedošlo k uloženiu povinnosti nahradiť uplatnenú škodu, poškodený má právo uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej plynutie pokračovalo po skončení trestného konania, teda plynula od 15. 03. 2013 do doručenia žaloby na súd 29. 10. 2013 (R 31/74). Dodal, že počas plynutia premlčacej doby si žalobca uplatnil právo na náhradu škody u iného príslušného orgánu - pred orgánmi činnými v trestnom konaní a to vo výške 59.864,-Sk = 1.987,12 eura + dopočítané penále, čo nepovažoval za riadne uplatnenie nároku na náhradu škody pred vyšetrovateľom dňa 11. 12. 2007, čo vyplýva zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 11. 12. 2007 proti doposiaľ neznámemu páchatelovi. Následne si uplatnil škodu vo výške 3.490,53 eura, čo sú dopočítané penále pred vyšetrovateľom dňa 17. 09. 2010, čo vyplýva zo zápisnice o výsluchu svedka - poškodeného zo dňa 17. 09. 2010 proti obvinenej žalovanej. Žalobcovi začala dvojročná premlčacia doba plynúť vtedy, keď žalobca mohol svoje právo vykonať prvý raz, teda kedy mohol prvýkrát požiadať žalovanú o splnenie dlhu, čo bolo v júni 2007 a v júli 2008, kedy bola známa výška penále a dopočítaných penále a samozrejme, že mal vedomosť o tom, kto je za spôsobenú škodu zodpovedným, keďže za obec zodpovedá starosta, čo bola v danom období, kedy ku škode došlo, žalovaná. Žalobca si uplatnil škodu u iného príslušného orgánu 11. 12. 2007 a 17. 09. 2010, škodu vo výške 1.987,12 eura si

uplatnil včas - počas plynutia premlčacej doby, avšak dopočítané penále v sume 3.490,53 eura si včas neuplatnil, mal tak urobiť pre orgánmi činnými v trestnom konaní najneskôr do júla 2010, škodu si však uplatnil 17. 09. 2010, teda neuplatnil si svoj nárok do dvoch rokov odo dňa dopočítania penále. Preto sa zaoberal vznesenou námietkou premlčania bez toho, aby skúmal samotnú existenciu subjektívneho práva žalobcu, pričom vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia žalobu zamietol, nakoľko dvojročná subjektívna premlčacia doba začala plynúť v mesiaci jún 2007 a júl 2008 a uplynula v mesiaci jún 2009 a júl 2010, pričom nárok na náhradu škody v sume 3.490,53 eura nebol uplatnený včas, ale až po uplynutí premlčacej doby v septembri 2010.

3. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil s poukazom na ust. § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) a žalovanej náhradu trov konania priznal v plnej výške, nakoľko vo veci mala plný úspech a v konaní neboli zistené žiadne výnimočné dôvody hodné osobitného zreteľa ani v okolnostiach danej veci, ani u strán sporu, a to s poukazom na ustanovenie § 257 CSP.

4. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca argumentujúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Dôvodil, že z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že o výške penále sa dozvedel dňa 24. 07. 2009 a to na základe Dohody o splátkach podpísanej medzi ním a Správou finančnej kontroly Bratislava. V tento deň mal vedomosť o výške penálov, ale nemal vedomosť o výške dopočítaných penálov. Dňa 11. 12. 2007 si v trestnom konaní uplatnil škodu. Dňa 22. 07. 2008 bol spísaný Dodatok č. 1 k Dohode o splátkach zo dňa 21. 09. 2007, ktorým sa určil splátkový kalendár penále s dopočítaným penále a od tohto dátumu vedel o výške dopočítaných penále, ktoré si už uplatnil v priebehu trestného konania. Dňa 21. 07. 2007 vykonal pred orgánom činným v trestnom konaní procesný úkon - výsluch, v rámci ktorého predložil vyšetrovateľovi dohodu o splátkach uzatvorenú medzi Správou finančnej kontroly Bratislava a Obcou S., vrátane splátkových kalendárov a výpisov z účtov obce preukazujúcimi úhradu všetkých splátok. Dňa 17. 09. 2010 vykonal pred orgánmi činnými v trestnom konaní výsluch, v rámci ktorého vypovedal, že konaním žalovanej bola žalobcovi spôsobená škoda a jej výška. Trestné konanie bolo ukončené dňa 15. 03. 2013 a bol odkázaný na občianskoprávne konanie vo výške náhrady škody, ktorú žalobu podal dňa 29. 10. 2013. Vyzdvihol, že počas plynutia premlčacej doby si uplatnil právo na náhradu škody u iného príslušného orgánu včas, a to 11. 12. 2007, od ktorého momentu nastalo spočívanie plynutia premlčacej doby až do 15. 03. 2013 a to vo vzťahu k penále, ako aj k dopočítaným penále. Poukázal na spočívanie premlčacej lehoty v súvislosti s uplatnením nároku na náhradu škody v trestnom konaní s poukazom na ust. § 112 OZ. Zvýraznil, že svoj nárok na náhradu škody si uplatnil aj s vyčíslením do skončenia vyšetrovania dňa 11. 12. 2007, pričom uviedol aj výšku uplatneného nároku, pričom o výške penále bez stanovenia konkrétnej sumy sa dozvedel dňa 24. 09. 2007 a túto si uplatnil v rámci trestného konania dňa 11. 12. 2009. Mal za to, že jeho pohľadávka nie je premlčaná. Žiadal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a zaviazal žalovanú na náhradu škody v zmysle jeho žaloby.

5. Žalovaná v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu uviedla, že cieľným konaním žalobcu došlo k vzniku povinnosti obce uhradiť penále. Žalobca zastúpený terajším starostom mal možnosť už od januára 2007 predísť vzniku nároku na penále a dopočítané penále, pretože už v tom čase disponoval na účte obce dostatkom finančných prostriedkov, ktoré by danú situáciu vyriešili. I v čase prebiehajúcej kontroly disponoval dostatkom finančných prostriedkov. Zvýraznila, že žalobca už dňa 08. 09. 2010 mal vedomosť o maximálnej možnej výške uplatňovaného nároku, t. j. sume 3.490,53 eura, napriek tomu si pôvodne uplatnil žalobou dňa 29. 10. 2013 sumu 12.203,19 eura. Namietala tiež svoju pasívnu legitímáciu v konaní, keďže podľa Správy finančnej kontroly zo dňa 12. 06. 2007 došlo k porušeniu finančnej disciplíny v čase od 01. 01. 2007 do 01. 06. 2007 v čase, keď už nebola starostkou. Žalobca si relevantne uplatnil nárok pred vyšetrovateľom až dňa 17. 09. 2010, pričom tento svoj nárok mohol uplatniť v adhéznom alebo v občianskoprávnom konaní po uzatvorení dodatku dňa 22. 07. 2008. Žiadala napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou stranou v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 CSP § 362 ods. 1 CSP) a zistení, že spĺňa náležitosti § 363 CSP, prejednal odvolanie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) za splnenie povinnosti ustanovenej v ust. § 219 ods. 3 CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, a preto rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1, 2 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

8. V prejednávanej veci sa žalobca od žalovanej domáhal zaplata sumy 12.203,19 eura s príslušenstvom a v priebehu konania zobral žalobu v časti zaplata sumy 2.191,80 eura a sumy 6.520,96 eura späť, konanie bolo v časti zaplata týchto súm zastavené. Predmetom konania tak zostal nárok žalobcu na zaplata sumy 3.490,43 eura. Žalobný nárok odôvodnil tým, že žalovaná ako starostka obce nepoužila peňažné prostriedky v celej výške na určený účel, čím porušila finančnú disciplínu, pretože časť z nich použila na účely obce a nie na účely základnej školy s materskou školou. Následne bola obci uložená povinnosť vrátiť peňažné prostriedky použité v rozpore s účelom do štátneho rozpočtu a zaplatiť za to penále, čím spôsobila základnej škole s materskou školou škodu vo výške 3.490,43 eura. Súd prvej inštancie žalobu z dôvodu premlčania nároku žalobcu zamietol.

9. Odvolací súd považuje za potrebné vyjadriť sa k odvolacím námietkam žalobcu, týkajúcich sa odvolacích dôvodov, konkrétne podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Skutkové zistenie nezodpovedá vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s § 191 CSP a to vzhľadom na to, že buď vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán sporu nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo. Nesprávne sú i také skutkové zistenia, ktoré súd založil na chybnom hodnotení dôkazov. Ide o situáciu, keď je logický rozpor v hodnotení dôkazov, príp. poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán sporu alebo ktoré vyšli najavo inak, z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo, keď výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 191 až § 194 CSP. K žalobcom uplatnenému odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t. zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávneho vyložil.

10. Odvolací súd pri prejednávaní veci dospel k záveru, že žalobcom namietané odvolacie dôvody nie sú naplnené. Po preskúmaní obsahu spisu a odôvodnenia rozsudku odvolací súd konštatuje, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zodpovedá požiadavkám kladeným na odôvodnenie rozhodnutí v zmysle 220 ods. 2 CSP. Ako už bolo uvedené, prvoinštančný súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísal priebeh konania, stanoviská procesných strán v prejednávanom spore, výsledky vykonaného dokazovania a citoval právne predpisy, ktoré aplikoval na prejednávaný spor a z ktorých vyvodil svoje právne závery. Učinené zistenia súdu prvej inštancie majú vecné i logické zakotvenie vo vykonaných dôkazoch a prijaté skutkové a právne závery sú odôvodnené zrozumiteľne a v súlade s ustálenou súdnou praxou, pri súčasnom zohľadnení ochrany subjektívneho práva oboch sporových strán, ich rovnosti v uplatnení práv, ochrany ich oprávnenej dôvery v právo, ako i predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Napadnutému rozhodnutiu nemožno vytknúť ani nedostatočné zistenie skutkového stavu, ani že by súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov sporových strán nevyplývali, že by opomenul niektoré rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo že by v jeho hodnotení dôkazov bol logický rozpor, prípadne že by výsledok jeho hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z § 192, § 193, § 194 a § 205 CSP alebo, že by na zistený skutkový stav aplikoval nesprávne zákonné ustanovenia alebo že by použité zákonné ustanovenia nesprávne vyložil. Nebola zistená ani jedna vada namietaná žalobcom v odvolaní.

11. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, správne zistil skutkový stav, vec správne posúdil po právnej stránke, a preto napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdil (§ 387 ods. 1 CSP). Odvolací súd sa plne stotožňuje s dôvodmi súdu prvej inštancie uvedenými v napadnutom rozsudku, na tieto poukazuje ako na správne, a preto ich nebude

opakovať (§ 387 ods. 2 CSP). Na potvrdenie správnosti záverov súdu prvej inštancie a k námietkam uvedeným v odvolaní žalobcu odvolací súd uvádza, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je dostatočne odôvodnené a tým aj preskúmateľné. Odvolací súd sa stotožňuje s rozhodnutím súdu prvej inštancie ako aj s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku a na tieto v celom rozsahu poukazuje ako na svoje vlastné a z týchto dôvodov ich už znovu nebude opakovať. Súd prvej inštancie totiž zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré žalobu zamietol. Na zdôraznenie správnosti odvolací súd, vzhľadom aj na ďalšie námietky odvolateľa, poukazuje na nasledovné skutočnosti.

12. Podľa § 420 ods. 1, 3 OZ každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Zodpovednosť sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

13. V ustanovení § 420 je zakotvená všeobecná zodpovednosť fyzických a právnických osôb, ktorá prichádza do úvahy vždy vtedy, keď nejde o niektorý z prípadov osobitnej zodpovednosti za škodu. Predpokladom vzniku každej občianskoprávnej zodpovednosti je: protiprávny úkon, spôsobenie škody a príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a škodou. V niektorých prípadoch sa vyžaduje aj zavinenie. V prípade, keď sa vyžaduje aj zavinenie škodcu, ide o subjektívnu zodpovednosť, v prípade, keď sa zavinenie nevyžaduje, ide o objektívnu zodpovednosť. Všeobecná zodpovednosť za škodu podľa § 420 spočíva v zavinení škodcu, pričom zavinenie škodcu sa podľa zákona predpokladá (prezumpcia zavinenia). Pri občianskoprávnej zodpovednosti za škodu vzniká záväzkovoprávny vzťah medzi tým, kto za škodu zodpovedá, a medzi poškodeným. Obsahom tohto vzťahu je právo poškodeného požadovať náhradu škody a povinnosť toho, kto podľa zákona za škodu zodpovedá, škodu nahradiť. V ust. § 420 ods. 1 je vyjadrená zásada, že každý, t.j. tak fyzická, ako aj právnická osoba, zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti. Predpokladom vzniku tejto zodpovednosti je, že niekto porušil určitú povinnosť (pričom nezáleží na tom, či ide o povinnosť vyplývajúcu z určitého záväzkovoprávneho vzťahu alebo o povinnosť uloženú priamo zákonom) a porušením tejto povinnosti spôsobil inej osobe škodu. Spôsobenie škody inej osobe a príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (porušením povinnosti) a vzniknutou škodou sú ďalšími podmienkami vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu podľa tohto ustanovenia. V súvislosti s odsekom 3 ustanovenia § 420 OZ však treba konštatovať, že ďalšou podmienkou vzniku všeobecnej zodpovednosti za škodu je aj zavinené konanie škodcu, aj keď zavinenie škodcu sa podľa odseku 3 predpokladá. Pri vymedzení pojmu zavinenie treba vychádzať z toho, že zavinenie je určitý psychický, vnútorný vzťah škodcu k vlastnému konaniu priechiacemu sa objektívnemu právu a ku škode ako k výsledku tohto konania. Naproti tomu príčinnou súvislosťou treba rozumieť určitý objektívny vzťah medzi skutočnosťou zakladajúcou zodpovednosť, t.j. medzi porušením právnej povinnosti, a výsledkom, t.j. škodou. Zavinenie ako vnútorný psychický vzťah je založený na dvoch zložkách: na zložke vedomostnej a zložke vôľovej. Vedomostnou zložkou rozumieme vnímanie, t.j. odraz predmetov a javov v zmyslových orgánoch, ako aj predstavu predmetov a javov, ktoré subjekt vnímal skôr, alebo ku ktorému dospel úsudkom na základe znalostí alebo skúseností. Vôľovou zložkou sa rozumie predovšetkým chcenie, ale aj uzrozenie. Pri úmyselnom zavinení je zastúpená tak vedomostná, ako aj vôľová zložka zavinenia. Pri nedbanlivosti je daná len vedomostná zložka. V ust. § 420 ods. 3 je zakotvená prezumpcia zavinenia toho, kto za škodu zodpovedá. Ak sa preukáže, že škodca spôsobil niekomu škodu porušením právnej povinnosti (dôkazné bremeno postihuje poškodeného), zo zákona sa predpokladá, že škodca škodu zavinil. Existenciu zavinenia škodcu poškodený nemusí dokazovať. Prezumpcia zavinenia je teda výhodou pre poškodeného. Podľa odseku 3 sa zodpovednosť zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil; prezumpcia zavinenia je teda vyvrátenou domnienkou. Dôkazné bremeno však v tomto prípade postihuje škodcu.

14. Podľa § 100 ods. 1 OZ, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe, v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až § 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

15. Podľa § 106 ods. 1 OZ právo na náhradu škody sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom, kto za ňu zodpovedá.

16. Podľa § 106 ods. 2 OZ, najneskoršie sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne, za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí, ak ide o škodu na zdraví.

17. Podľa § 112 OZ, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. To platí aj o práve, ktoré bolo právoplatne priznané a pre ktoré bol na súde alebo u iného príslušného orgánu navrhnutý výkon rozhodnutia.

18. Podľa § 46 ods. 3 Trestného poriadku, poškodený, ktorý má podľa zákona proti obvinenému nárok na náhradu škody, ktorá mu bola spôsobená trestným činom, je tiež oprávnený navrhnúť, aby súd v odsudzujúcom rozsudku uložil obžalovanému povinnosť nahradiť túto škodu; návrh musí poškodený uplatniť najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Z návrhu musí byť zrejmé, z akých dôvodov a v akej výške sa nárok na náhradu škody uplatňuje.

19. S poukazom na vykonané dokazovanie a citované zákonné ustanovenia dospel odvolací súd súhlasne sú súdom prvej inštancie k záveru, že podanej žalobe nemožno vyhovieť z dôvodu premlčania uplatneného nároku, na ktoré súd prvej inštancie prihliadal vzhľadom na žalovanou vznesenú námietku premlčania.

20. Odvolací súd stotožňujúc sa s odôvodnením súdu prvej inštancie vo vyčerpávajúco odôvodnenom závere o zamietnutí žaloby z dôvodu premlčania nároku žalobcu, na potvrdenie správnosti tohto záveru poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1Cdo 43/2010 zo dňa 29. 02. 2012, v ktorom sa uvádza: „Občiansky zákonník v citovanom ustanovení § 106 ods. 1 viaže premlčanie práva uplynutím subjektívnej dvojročnej premlčacej doby na podmienku vedomosti poškodeného: a/ o vzniknutej škode (nie iba o protiprávnom úkone, či o škodnej udalosti) ako o určitej majetkovej alebo nemajetkovej ujme určitého druhu a rozsahu, ktorú možno objektívne vyčísliť v peniazoch do takej miery, aby poškodený mohol svoj nárok na náhradu škody uplatniť aj na súde; okamih vzniku škody, resp., vedomosť poškodeného o škode sa pritom nemusí zhodovať s okamihom škodnej udalosti či s protiprávnym konaním; b/ o škodcovi, t.j. o tom, kto za škodu zodpovedá. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby môže byť teda rozdielny vo vzťahu k vedomosti poškodeného o škodcovi a k jeho vedomosti o škode. Ustanovenie § 112 Občianskeho zákonníka upravuje spočívanie premlčania iba v tom prípade, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje. Za uplatnenie práva, ktorého cieľom je zachovanie premlčacej doby, treba považovať úkon oprávneného smerujúci k tomu, aby bolo rozhodnuté o existencii daného práva. Právo na náhradu škody sa v občianskoprávnom konaní uplatňuje žalobou (v trestnom konaní uplatnením nároku poškodeného v tzv. adhéznom konaní). Pre posúdenie otázky premlčania odvolací súd odkazuje na pomerne bohatú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, resp. Najvyššieho súdu Českej republiky, a tak z dôb spoločného štátu ako aj následne po rozdelení, ktorá je plne použiteľná, pretože spoločný právny základ zostal zatiaľ nezmenený. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený (žalobca) dozvedel o škode, treba v zmysle vyššie uvedeného vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode (nestačí teda len možnosť dozvedieť sa o nej), teda kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia, t. j. ktorú bolo možné natoľko objektívne vyčísliť v peniazoch, aby poškodený svoj nárok na náhradu škody mohol uplatniť aj na súde. Ide teda o vedomosť nielen o vzniku a existencii škody, ale aj o jej výške. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, kedy poškodený získal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba je za škodu zodpovedná (R 38/75). Ak poškodený uplatní svoje právo na náhradu škody spôsobenej trestným činom v adhéznom konaní jednak riadne, t. j. najneskôr na hlavnom pojednávaní pred začatím dokazovania (podľa súčasnej slovenskej právnej úpravy najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania), popr. už v trestnom oznámení vyjadrí ako poškodený vôľu požadovať od konkrétnej osoby náhradu škody z konkrétnych dôvodov v konkrétnej výške (nestačí len vyjadrenie poškodeného, že sa pripája k trestnému konaniu a žiada náhradu škody), jednak včas, t. j. v priebehu premlčacej doby a v konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu adhézneho konania nebeží (R 29/1985, uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky zo dňa 27. 4. 2011, sp. zn. 25Cdo 3300/2010). Ak nedošlo v trestnom konaní k uloženiu povinnosti nahradiť poškodenému uplatnenú náhradu škody, má poškodený možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody v občianskom súdnom konaní v premlčacej dobe, ktorej beh pokračuje po skončení trestného konania, o ktorom bol ako poškodený upovedomený, až do jeho úplného vyčerpania. (Rc 31/74). Poškodený v konaní riadne pokračuje aj vtedy, ak po skončení trestného konania v primeranej dobe pokračuje v občianskom súdnom konaní. Určenie tejto primeranej doby bude vždy otázkou posúdenia okolností jednotlivého konkrétneho prípadu.“

21. Základným účelom inštitútu premlčania je pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby v primeraných dobách uplatnili svoje práva (nároky) a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po časovo neprimeranej dobe nútené splniť si svoje povinnosti. Inštitút premlčania takto zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam. Ak uplynula zákonom stanovená premlčacia doba a oprávnená osoba v nej stanoveným spôsobom u príslušného orgánu svoje právo nevykonala, vzniká povinnej osobe oprávnenie vzniesť námietku premlčania a tak spôsobiť stav, že sa oprávnená osoba nemôže s úspechom domáhať na súde svojho práva. Dôvodné vznesenie námietky premlčania v občianskom súdnom konaní má za následok, že súd nemôže oprávnenej osobe právo (nárok) priznať (§ 100 ods. 1 tretia veta Obč. zákonníka). Prítom zásada hospodárnosti konania musí viesť konajúci súd k tomu, aby prednostne posúdil v konaní vznesenú námietku premlčania vzhľadom k tomu, že v prípade jej oprávnenosti takýto postup vedie k rýchlemu vydaniu rozhodnutia vo veci samej, bez potreby vykonávania ďalších dôkazov na zistenie napr. výšky bezdôvodného obohatenia, škody a pod. (viď rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo 43/2010). Začiatok plynutia premlčacej doby pri nároku na náhradu škody je stanovený okamihom, kedy sa poškodený dozvie o škode a zodpovednej osobe. Ide o tzv. subjektívnu premlčaciu lehotu, pričom tzv. objektívna premlčacia lehota je v prípade nároku na náhradu škody je 3 roky.

22. K otázke týkajúcej sa premlčania nároku na náhrady škody odvolací súd uvádza, že poškodený „sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá“ hneď ako získa informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok o osobe konkrétneho škodcu, teda len čo získa vedomosť o skutkových okolnostiach rozhodujúcich pre vymedzenie zodpovedného subjektu a o skutkových okolnostiach, ktoré sú spôsobilé urobiť takýto záver o možnej zodpovednosti určitého subjektu. Nemusí ísť priamo o zistenie, stačí, aby skutkové okolnosti, ktorými poškodený disponuje, mohli viesť k záveru o určení zodpovedného subjektu (nejde teda o nespochybniteľnú istotu v určení zodpovednej osoby). Poškodený sa dozvie o tom, kto za škodu zodpovedá (§ 106 ods. 1 Obč. zákonníka), v okamihu preukázateľného získania informácie o skutkových okolnostiach, na základe ktorých si môže urobiť dostatočný úsudok o tom, konkrétne ktorá fyzická alebo právnická osoba za škodu zodpovedá; v uvedenom okamihu nemusí byť daná z rozhodnutia súdu vyplývajúca nespochybniteľná istota poškodeného o zodpovednom subjekte a o jeho zodpovednosti (R 16/2014).

23. Z obsahu spisu nesporne vyplýva, že žalobca si žalobou uplatňoval nárok na náhradu škody vo výške 12.203,19 eura titulom náhrady škody z titulu, že túto sumu musel žalobca zaplatiť ako penále, ktoré vznikli zavineným konaním žalovanej, ktorá bola štatutárnym zástupcom - starostkou žalobcu - Obce S. do 28. 12. 2006. U žalobcu bola vykonaná zamestnancami útvary kontroly Krajského školského úradu v Nitre v čase od 12. 03. 2007 - 23. 04. 2007 prerušovane kontrola hospodárenia organizácie s verejnými prostriedkami a Rozhodnutím Správy finančnej kontroly Bratislava I/110/3/2007 zo dňa 12. 06. 2007 bola žalobcovi uložená povinnosť odvieť verejné prostriedky vo výške 393. 840,-Sk = 13.073 eur, penále v sume 59.864,-Sk = 1.987,12 eura a dopočítané penále od 02. 06. 2007 do doby vrátenia finančných prostriedkov. Na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T/22/2011 bolo vedené konanie proti žalovanej pre prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 237 ods. 1, ods. 2, písm. a/ Trestného zákona za to, že ako starostka a teda štatutárny orgán obce S. v období od 01. 09. 2006 do 30. 09. 2006 peňažné prostriedky, ktoré boli obci S. ako zriaďovateľovi rozpočtovej organizácie Základná škola s Materskou školou - U. és N., Z. č. XXX, S. účelovo poskytnuté z kapitoly Ministerstva školstva SR na výkon prenesených kompetencií prostredníctvom krajského školského úradu v Nitre vo výške 386.000 Sk - 12. 812,85 eura nepoužila v celej výške na určený účel, čím porušila finančnú disciplínu a ustanovenie § 3 ods. 6 zákona č. 597/2003 Zb. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a § 19 ods. 1 zák. č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov a § 7 zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov, keď časť z nich vo výške 367.633,38,- Sk čo je 12.203,19 eura použila na účely Obce S., nie na účely Základnej školy s Materskou školou ako boli pôvodne Krajským školským úradom v Nitre určené, v súvislosti s ktorým konaním bolo vydané vyššie spomínané rozhodnutie Správy finančnej kontroly. Z uvedeného trestného spisu vyplýva (rozsudok Okresného súdu Nitra č.k. 6T/22/2011-819 zo dňa 10. 09. 2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č. k. 3To/108/2012-862 zo dňa 13. 12. 2012), že žalovaná bola spod obžaloby oslobodená, pretože skutok nie je trestným činom. Žalobca v priebehu konania zobral žalobu späť v časti zaplatenia sumy 2.191,80 eura, konanie bolo v tejto časti zastavené. Žalobca uhradil titulom penále sumu vyššiu o 6.520,96 eura a to vzhľadom na to, že Ministerstvo financií SR upravilo postup pri výpočte dopočtu penále pri porušení finančnej disciplíny, ktorá suma mu bola

vrátená Správou finančnej kontroly Bratislava, preto aj v tejto časti žalobca zobral žalobu späť a konanie bolo aj v tejto časti zastavené. Predmetom konania tak zostalo penále vo výške 3.490,43 eura. Uvedená výška penále vyplývala z predložených listinných dôkazov a to z Rozhodnutia Správy finančnej kontroly Bratislava zo dňa 12. 06. 2007, kde bola uvedená výška penále v sume 59.864,-Sk = 1.987,12 eura, následne v Dohode o splátkach zo dňa 21. 09. 2007 bola uvedená výška penále v sume 59.864,-Sk = 1.987,12 eura a v Dodatku č. 1 k Dohode o splátkach zo dňa 22. 07. 2008 bola uvedená výška penále 59.864,-Sk = 1.987,12 eura a dopočítané penále vo výške 241.739,-Sk = 8.024,26 eura. Vo vzťahu k premlčaniu žalobného nároku žalobcu súd prvej inštancie správne dôvodil, že žalobca o výške penále v sume 1.987,12 eura vedel v júni 2007, pričom tiež mal vedomosť, že penále budú dopočítané, teda, že suma penále bude vyššia. O výške dopočítaných penále v sume 8.024,26 eura následne vedel v júli 2008. S ohľadom na uvedené mal potom vyjadriť aspoň v minimálnej výške aká škoda bola spôsobená trestným činom a aká má byť uhradená, čo neurobil a takého neurčité vyjadrenie žalobcu ako poškodeného súd prvej inštancie správne nepovažoval za riadne uplatnený nárok na náhradu škody v rámci trestného konania, opierajúc sa o rozhodnutie R 7/1968. Žalobca v tomto období tiež mal vedomosť kto za vyniknutú škodu zodpovedá vedel, teda že za škodu zodpovedá štatutárny zástupca obce, ktorým bola v čase vzniku škody žalovaná. Od tohto momentu, teda od júna 2007 v časti zaplatenia sumy 1.987,12 eura a od júla 2008 v časti zaplatenia sumy 8.024,26 eura začala žalobcovi plynúť dvojročná subjektívna premlčacia doba, ktorá uplynula v júni 2009 a v júli 2010. Súd prvej inštancie správne vyhodnotil, že premlčacia doba žalobcovi spočívala od momentu uplatnenia práva na náhradu škody pred vyšetrovateľom, čo bolo 11. 12. 2007 a 17. 09. 2010 počas celej doby trvania trestného stíhania a konania na súde v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nitra pod sp. zn. 6T/22/2011 a na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 3To/108/2012, až do jeho právoplatného skončenia. Po skončení trestného konania plynutie premlčacej doby pokračovalo, teda plynula od 15. 03. 2013 do doručenia žaloby na súd 29. 10. 2013, kedy bola súdu prvej inštancie doručená žaloba. Súd prvej inštancie tiež správne konštatoval, že počas plynutia premlčacej doby si žalobca uplatnil právo na náhradu škody u iného príslušného orgánu - pred orgánmi činnými v trestnom konaní a to vo výške 1.987,12 eura + dopočítané penále, čo súd nepovažoval za riadne uplatnenie nároku na náhradu škody, pred vyšetrovateľom dňa 11. 12. 2007 proti doposiaľ neznámemu páchatelovi. Následne si uplatnil škodu vo výške 3.490,53 eura, čo sú dopočítané penále pred vyšetrovateľom dňa 17. 09. 2010 proti obvinenej žalovanej. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti ako aj citované zákonné ustanovenia súd prvej inštancie správne prihliadol na vznesenú námietku premlčania a žalobu zamietol, nakoľko dvojročná subjektívna premlčacia doba začala plynúť v mesiaci jún 2007 a júl 2008 a uplynula v mesiaci jún 2009 a júl 2010, pričom nárok na náhradu škody v sume 3.490,53 eura nebol uplatnený včas, ale až po uplynutí premlčacej doby 17. 09. 2010.

24. Pre úplnosť odôvodnenia odvolací súd záverom k žalovanej namietanej pasívnej legitímácii dodáva, že žalovaná bola štatutárnym zástupcom - starostkou obce Kolíňany do 28. 12. 2006. U žalobcu - v obci S. bola vykonaná zamestnancami útvaru kontroly Krajského školského úradu v Nitre v čase od 12. 03. 2007 - 23. 04. 2007 prerušovane kontrola hospodárenia organizácie s verejnými prostriedkami, ktorá kontrola sa vzťahovala na obdobie, kedy bola žalovaná štatutárnym orgánom obce (č. I. 59 spisu).

25. Odvolací súd v závere konštatuje, že žalobca v odvolaní neuviedol v zásade žiadne relevantné skutočnosti, okolnosti alebo argumenty, ktoré by neboli predmetom skúmania súdu prvej inštancie a s ktorými by sa súd prvej inštancie náležite nevysporiadal. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1, 2 CSP.

26. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP a § 396 ods. 1 CSP a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnej výške vzhľadom na to, že žalovaná bola v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešná. O výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa

c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).